

ΜΝΗΜΗ ΘΕΟΥ

*Ἄνευ τῆς μνήμης Θεοῦ,
οὐδὲν καλὸν ἐπιτευξόμεθα,
οὐδὲν κακὸν ἀποφευξόμεθα.*

Οὐδὲν ἄλλο μᾶς παρακινεῖ τόσον εἰς ἀγαθὸν ἔργον ὅσον τὸ νὰ ἔχωμεν ἐν τῷ νοῖ τὴν διηνεκῆ μνήμην τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ καὶ πάλιν οὐδὲν κακὸν δυνάμεθα νὰ ἀποφύγωμεν ἄνευ τῆς μνήμης τοῦ Θεοῦ. Αὐτὸ τὸ βλέπομεν ἱστορικῶς ἀπὸ διάφορα συγγράμματα τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ Πρωτόπλαστος ἄνθρωπος, ὁ **Ἀδάμ**, μὲ τὴν λησμοσύνην τοῦ Θεοῦ, παρέβη τὴν Θεῖαν ἐντολὴν καὶ ἔφαγε ἀπὸ τὸν ἀπηγορευμένον καρπὸν.

Μὲ τὴν ἀμνημοσύνην τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ **Καῖν**, ὁ πρῶτος υἱὸς τοῦ Ἀδάμ, ἔγινε ἀδελφοκτόνος.

Ὁ **Πάγκαλος Ἰωσήφ**, υἱὸς τοῦ Πατριάρχου Ἰακώβ, ὅταν ὁ Διάβολος τοῦ ἔστησε βρόχους διὰ τῆς Αἰγυπτίας πρὸς πτώσιν καὶ ψυχικὸν θάνατον, ἦτο ὀπλισμένος ὁ μακάριος μὲ τὴν μνήμην τοῦ Θεοῦ, *«καὶ πῶς ποιήσω τὸ ρῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο, καὶ ἀμαρτήσομαι ἐναντίον τοῦ Θεοῦ;»* (Γέν. ΛΘ΄ 9), καὶ ἔκανε ματαίαις τὰς μηχανὰς τοῦ διαβόλου.

Ὁ **Προφήτης Δαυῖδ**, ἦτο ἄνδρας κατὰ τὴν καρδίαν Κυρίου. Λέγει ἡ Γραφή: *«ἠγειρεν αὐτοῖς τὸν Δαυῖδ εἰς βασιλέα, ᾧ καὶ εἶπε μαρτυρήσας· εὗρον Δαυῖδ τὸν τοῦ Ἰεσσαί, ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελήματα μου»* (Πράξ. ΙΓ΄ 22). Ἐν ὅσῳ ὁ Δαυῖδ εἶχε τὴν μνήμην τοῦ Θεοῦ ἦτο καὶ αὐτὸς ἄτρωτος: *«Πρωρώμην τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου διαπαντός, ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστίν, ἵνα μὴ σαλευθῶ»* (Ψαλμ. ΙΕ΄ 8). Ὅταν δὲ ὁ διάβολος τοῦ ἀπέσπασε ἀπὸ τὸν νοῦν τὴν μνήμην τοῦ Θεοῦ, ἀναπόφευκτος ἦτο καὶ ἡ πτώσις του. Ἐπεσε καὶ εἰς τὴν Μοιχείαν καὶ εἰς τὸν Φόνον (Β΄ Βασιλειῶν, ΙΑ΄ 1-27). Μόνον ὅταν τὸν ἤλεγξε δημοσίως ὁ Προφήτης Νάθαν (Β΄ Βασιλειῶν, ΙΒ΄ 1-14), ἐμνήσθη πάλιν ὁ Δαυῖδ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἀσφαλῆ ὁδὸν τῆς ταπεινώσεως.

Τὸ ἴδιο συνέβη καὶ μὲ τὸν υἱὸ τοῦ Δαυῖδ, τὸν παροιμοιῶδους σοφίας **Σολομῶντα**. Ὅταν αὐτὸς εἶχε μνήμην Θεοῦ, ἐζήτησε Σοφίαν μᾶλλον ἢ χρυσίον, ὅπως λέγει ἡ Γραφή: *«Δός μοι τὴν τῶν σῶν θρόνων πάρεδρον σοφίαν καὶ μὴ με ἀποδοκιμάσης ἐκ παίδων σου»* (Σοφ. Σολ. Δ΄ 9), καὶ πάλιν, *«Ταύτην ἐφίλησα καὶ ἐξεζήτησα ἐκ νεότητός μου καὶ ἐζήτησα νύμφην ἀγαγέσθαι ἐμαυτῷ καὶ ἐραστὴς ἐγενόμην τοῦ κάλλους αὐτῆς»* (Σοφ. Σολ. Η΄ 2). Ὡς δὲ τὴν ἐζήτησεν οὕτω καὶ τὴν ἔλαβεν ἐκ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, κατὰ τὸ γεγραμμένον: *«Καὶ ἔδωκα καρδίαν μου τοῦ γνῶναι*

σοφίαν καὶ γνῶσιν. Καὶ καρδία μου εἶδε πολλά, σοφίαν καὶ γνῶσιν, παραβολὰς καὶ ἐπιστήμην ἔγνων ἐγώ» (Ἐκκλ. Α΄ 16-17). Ὁ μέγας ὁμως ἐραστής τῆς Σοφίας, ὁ ἐν πλήθει σοφίας, μὲ τὴν λησμοσύνην τοῦ Θεοῦ ἐγένετο ἐραστής πορνῶν γυναικῶν: *«Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ἦν φιλογύνης... καὶ ἔλαβε γυναῖκας ἀλλοτρίας... ἐκ τῶν ἐθνῶν, ὧν ἀπεῖπε Κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· οὐκ εἰσελεύσεσθε εἰς αὐτούς, καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσελεύσονται εἰς ὑμᾶς, μὴ ἐκκλίνωσι τὰς καρδίας ὑμῶν ὀπίσω εἰδώλων αὐτῶν· εἰς αὐτούς ἐκολλήθη Σαλωμών τοῦ ἀγαπήσαι... καὶ οὐκ ἦν ἡ καρδία αὐτοῦ τελεία μετὰ Κυρίου Θεοῦ αὐτοῦ... καὶ ἐξέκλιναν γυναῖκες αἱ ἀλλότριαι τὴν καρδίαν αὐτοῦ ὀπίσω θεῶν αὐτῶν»* (Γ΄ Βασιλειῶν, ΙΑ΄ 1-4).

Ἀντίστροφον πορείαν εἶχε ἡ Ἁγία Μαρία ἡ Αἰγυπτία (527 - 565 μ.Χ.). Ὅσο δὲν ἐλογίζετο τὸν Θεόν, ἐλάτρευε τὴν ἀμαρτίαν, ἐφλογίζετο ὑπὸ τῆς πορνείας, ἦτο σκεῦος διαβόλου. Μὲ τὴν μνήμην τοῦ Θεοῦ, ἦλθεν εἰς ὀσιότητα, ἀνεπαύθη εἰς τὴν ἐλευθερίαν ἐκ τῶν παθῶν, ἔγινε σκεῦος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Γενικῶς, ὅποιος ἔπεσε εἰς πτώσιν ἀμαρτίας καὶ ἠγέρθη, τὸ ἐκατόρθωσε μὲ τὴν μνήμην τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς αἰωνίου κολάσεως.

Ἐὰν ἐξετάσωμεν κατ' ἐπέκτασιν τὴν γένεσιν τῆς ἀμαρτίας, εὐρίσκομεν ὅτι κάθε πτώσις τοῦ ἀνθρώπου ἔχει προϋπόθεσιν τὴν ἀμνημοσύνην τοῦ Θεοῦ. *Διὰ τῆς συνεχοῦς μνήμης τοῦ Θεοῦ, «οὔτε ἀμαρτίαις καιρὸν τινα δώσομεν, οὔτε τῷ ἐχθρῷ τόπον ταῖς καρδίαις ἡμῶν καταλείψομεν... ἔνοικον ἔχοντες ἑαυτῶν τὸν Θεόν»* (Ἁγιος Βασίλειος εἰς τὴν Ἑξαήμερον Γ', P.G. 29, 77C), δηλαδή, ὅποιος θυμᾶται τὸν Θεόν, τὸν ἔχει ἔνοικον εἰς τὴν καρδίαν του, καὶ δὲν ἔχει οὔτε χρόνον διὰ ἀμαρτίας οὔτε τόπον διὰ τὸν διάβολον. Ἐκπίπτει ὁμως τῆς διηνεκοῦς μνήμης τοῦ Θεοῦ, *«ἐάν τις ἀμνήμων γένηται τῶν εὐεργεσιῶν τοῦ Θεοῦ καὶ ἀσυνείδητος εὐρεθῆ πρὸς τὸν Εὐεργέτην»* (Ἁγιος Βασίλειος, Ὅροι κατ' ἐπιτομήν, P.G. 31, 1289B).

Εἶπεν ὁ Ἀββᾶς Εὐάγριος: *«Μέμνησο διὰ παντός κρίσεως αἰωνίου· καὶ μὴ ἐπιλάθῃ σῆς ἐξόδου· καὶ οὐκ ἔσται πλημμέλεια τῇ ψυχῇ σου»* (Γερροντικόν), δηλαδή, θυμήσου πάντοτε τὴν αἰώνιον κρίσιν, μὴν ξεχνᾶς τὸν θάνατόν σου, καὶ δὲν θὰ εὐρεθῆ ἀμαρτία εἰς τὴν ψυχὴν σου.

Προτιμότερον νὰ ἐνθυμῆτε κανεὶς τὸν Θεόν παρὰ νὰ ἀναπνέῃ ἢ νὰ κάνη ὅ,τιδήποτε ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ αὐτό: *«Μνημονευτέον Θεοῦ μᾶλλον ἢ ἀναπνευστέον καί, εἰ οἷόν τε τοῦτο εἰπεῖν, μηδὲν ἄλλον ἢ τοῦτο πρακτέον»* (Ἁγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, Λόγος ΚΖ', Θεολογικός Α', P.G. 36, 16B).